

T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SİNEMA-TV ANASANAT DALI
SİNEMA-TV SANAT DALI

“BENİ YANINA AL ANNE”

(Yüksek Lisans Tezi)

Tezi Hazırlayan:
Gülten AĞRITMIŞ

İstanbul, 2014

T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SİNEMA-TV ANASANAT DALI
SİNEMA-TV SANAT DALI

“BENİ YANINA AL ANNE”

(Yüksek Lisans Tezi)

Tezi Hazırlayan:
Gülten AĞRITMIŞ

Öğrenci No:
100770016

Danışman:
Doç. Selma KÖKSAL ÇEKİÇ

İstanbul, 2014

YEMİN METNİ

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum ““**Beni Yanına Al Anne**”” başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ahlak ve geleneklere uygun şekilde tarafımdan yazıldığını, yararlandığım eserlerin tamamının kaynaklarda gösterildiğini ve çalışmanın içinde kullandıkları her yerde bunlara atıf yapıldığını belirtir ve bunu onurumla doğrularım.23.09.2014

Gülten AĞRITMIŞ

T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ
TEZLİ YÜKSEK LİSANS SINAV TUTANAĞI

23.10.2014

Enstitümüz *Sinema-TV* Anasanat Dalı *Sinema-TV* Programı yüksek lisans öğrencilerinden 100770016 numaralı **Gülten AĞRITMIŞ**'ın "*Beykent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim - Öğretim Yönetmeliği*"nin ilgili maddesine göre hazırlayarak, Enstitümüze teslim ettiği "**Beni Yanına Al Anne**" konulu tezini, Yönetim Kurulumuzun 02.09.2014 tarih ve 2013/23 sayılı toplantısında seçilen ve Ayazağa Yerleşkesinde toplanan biz jüri üyeleri huzurunda, ilgili yönetmeliğin (c) bendi gereğince (60) dakika süre ile aday tarafından savunulmuş ve sonuçta adayın tezi hakkında ~~oyçokluğu/oybirliği~~ ile ~~Kabul/Red veya Düzeltme~~ kararı verilmiştir.

İşbu tutanak, 4 nüsha olarak hazırlanmış ve Enstitü Müdürlüğü'ne sunulmak üzere tarafımızdan düzenlenmiştir.

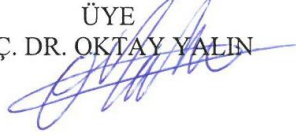
DANIŞMAN
DOÇ. DR. SELMA KÖKSAL ÇEKİÇ

ÜYE
YRD. DOÇ. DR. CENGİZ ASILTÜRK

ÜYE
DOÇ. DR. OKTAY YALIN

‘BENİ YANINA AL ANNE’

Tezi Hazırlayan: Gülten AĞRITMIŞ

Özet

“Beni Yanına Al Anne” adlı kısa film projemizde, bireyin kendini oluştururken, psikolojisinin, yakınlarından, çevresinden ve toplumdan etkilenmesi ve bu etkilerin kişiliğin oluşumundaki yansımaları konu edinilmiştir. Filmimizin kahramanı olan orta yaşlı kadının kişilik bozukluğu, baskın kişilik yapısındaki “anne” figürünün bu bozukluğa neden olan katı, sevgisiz tutumu, üst ben ve alt bendeki sonlanmaz savaş, güç ve iktidarın katı kullanımının bireyler üzerindeki olumsuz etkisi, gerçeküstü öğeler taşıyan deneysel bir film diliyle aktarılmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dominant Kişilik, Bastırılmış Kişilik, Anne

“TAKE ME TO YOUR SIDE MOM”

Presented by Gülten AĞRITMIŞ

Abstract

The short movie called “Take Me To Your Side Mom” is about the development of personality under the influence of individuals close entourage, his psychology, the society and the reflections of these influences on the individual. The hero (protagonist) of this short movie is middle aged women who has personality disorder and the “mother” figure in her dominant personality comes out by strict , loveless behaviors and the war between her alter and super ego. Regarding to this behaviors the negative results of the use of power on individuals are transferred by the film language with experimental elements.

Key words: Dominant, Personality, Supressed Personality, Mother.

İÇİNDEKİLER

Sayfa No.

Özet

Abstract

GİRİŞ	1
1.KİŞİLİK KURAMLARINA GÖRE ÇOCUKLARIN KİŞİLİK GELİŞİMİNDE EBEVEYN ROLÜ	2
1.1 Kişilik Kuramları Açısından Çocuk Kişiliği	2
1.1.1 Sigmund Freud'un Psikoseksüel Gelişim Evreleri.....	2
1.1.1.1. Oral Dönem:.....	2
1.1.1.2. Saldırgan öge (oral sadizm):	3
1.1.1.3. Anal Dönem:	3
1.1.1.4. Fallik Dönem:	3
1.1.1.5. Latent Dönem:.....	4
1.2. Sigmund Freud'ta Oedipus Kompleksi.....	4
2.ALFRED ADLER BİREYSEL PSİKOLOJİ:	6
2.1. AŞAĞILIK DUYGUSU TEMEL KAVRAMLAR	6
2.1.1. İnsan Doğasına Bakış	6
2.1.1.1. Adler'e göre;	6
2.1.1.2. Gerçekliğin Subjektif Olarak Algılanması:.....	7
2.1.1.3. Aşağılık Duygusu (Yetersizlik Duygusu):	8
2.1.1.4. Üstünlük Duygusu (Kusursuzluk Ereği):	8
3.Carl Gustav JUNG'UN KİŞİLİK KURAMI	9
3.1. Düşünen içe dönük:	9
3.2. Düşünen dışa dönük:	9
3.3. Duygusal içe dönük:	10
3.4. Duygusal dışa dönük:	10
3.5. Duyusal içe dönük:	10
3.6. Duyusal dışa dönük:	10
3.7. Sezgisel içe dönük:	10
3.8. Sezgisel dışa dönük:	10
4.JUNG'A GÖRE KİŞİLİK YAPISI	10
5.EGO	11
6.KİŞİSEL BİLİNÇALTI.....	11

7.KOLLEKTİF BİLİNÇALTI VE ARKETİPLER.....	11
7.1.Persona:	12
7.1.1. Anima ve animus:	12
7.1.2. Gölge:.....	12
8.ERİCH FROM – HÜMANİSTİK PSİKOLOJİ VE KİŞİLİK.....	13
9.FROMM'A GÖRE KİŞİLİK YAPILARI	14
10. ÇOCUKLARIN KİŞİLİK GELİŞİMİNDE SAPTANAN FARKLI	
EBEVEYN ROLLERİ.....	16
10.1. Baskıcı ve Otoriter Anne Baba Tutumu:	16
10.2. Aşırı Koruyucu Anne Baba Tutumu:	16
10.3. İzin Verici Anne Baba Tutumu:	17
10.4. Tutarsız Anne Baba Tutumu:	17
10.5. Mükemmeliyetçi Anne Baba Tutumu:	18
10.6. Demokratik Anne Baba Tutumu:	18
DENEYSEL FİLMDEN SÜRREAL SİNEMAYA YOLCULUK	19
A) DENEYSEL SİNEMANIN TANIMLARI	19
B) SÜRREALİZM (GERÇEKÜSTÜCÜLÜK)	21
SÜRREALİZMİN DOĞUŞ ZEMİNİ.....	23
SÜRREALİZMİN SANAT / EDEBİYATTAKİ İLKE VE NİTELİKLERİ	23
SONUÇ.....	28
AMAÇ VE HE^DEFLERİ:.....	31
ÇALIŞMA YÖNTEMİ VE PLANI:	32
SİNOPSİS	34
KARAKTERLER VE MALZEMELER.....	35
TREDMAN	36
SENARYO	38
ÇEKİM PLANLARI.....	41
FİLMİN MALİYETİ	48
TAKVİM.....	49
KAYNAKÇA	50

GİRİŞ

“Beni Yanına Al Anne”; psikolojik ve gerçeküstü unsurları olan, deneysel bir kısa filmidir. Baskın kişilikteki insan veya insanlar, ilişkide oldukları insanların kişilik oluşumlarına olumsuz etkide bulunabilir, bastırılmış kişilik oluşumuna neden olabilir. Hele bu ilişki anne-çocuk ilişkisi ise çocuğun kişilik gelişimindeki zarar çok daha büyük olabilir. Baskın kişiliğin baskısına maruz kalan bastırılmış kişi, zekasını, yeteneklerini ortaya koyamamakta, kimliğini geliştirememekte, sürekli iç çatışmalar yaşamaktadırlar. “Beni Yanına

Al Anne” adlı kısa filmimizde de bastırılmış kişilik yapısındaki orta yaşlı kahramanımız bilinçaltında, düş dünyasında sürekli baskın kişilik yapısındaki annesi ile çatışmayı sürdürmektedir.

Filmde “Anne” sözcüğünün tekrarı, “beni yanına al” deyişi, kahramanımızın sevgi için seslenişi, yardım çağrısıdır. Anneye olan düşkünlük, yoğun sevgi, duygusal, hassas kişilik yapısıyla birleşince, baskın kişilik yapısındaki “anne” figürüyle sonlanmaz bir içsel savaşa dönüşmekte, dışa yansıtılamadığı için kahramanımızın kişilik gelişimine zarar vermektedir. Nitekim orta yaşlara gelmiş olan kahramanımız, çocukluk ve gençlik yıllarındaki baskın anne figürüne boğun eğmiş, zekasını ve aklını bu bağılılığa ve sevgiye köle etmiş, ancak yaşamının orta yaşlarına değin sonlanmaz bir iç çatışmaya dönüşmüş, huzur bulamamış, bu durum kahramanımızın psikolojik rahatsızlıklarının zeminini oluşturmuştur.

Yukarıda anlatılmaya çalışılan iç çatışmalara, üst ben ve alt benin sonlanmaz savaşına, bilinçaltını anlatmaya sinemasal unsurların zenginleştirilmiş bir deneysel bir sinema dilinin uygun olduğunu düşünerek, böyle bir dil arayışı ile bu filmi gerçekleştirmeye çalıştım.

1.KİŞİLİK KURAMLARINA GÖRE ÇOCUKLARIN KİŞİLİK GELİŞİMİNDE EBEVEYN ROLÜ

Her anne babanın bilerek ya da bilmeyerek çocuklarına karşı tutumu değişik olabilmektedir. Bazı çocuklara sevildikleri daha çok hissettirilmekte, bazılarında baskı yapılmakta, bazılarında aile ile ilgili konularda söz hakkı verilmekte, bazılarında ise daha çok hoşgörü gösterilmektedir.

Yapılan araştırmalar incelendiğinde, anne babanın, çocuklarına yaklaşım biçimlerinin, onların kişilik özelliklerinin biçimlenmesinde etkili olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır.

1.1 Kişilik Kuramları Açısından Çocuk Kişiliği

1.1.1 Sigmund Freud'un Psikoseksüel Gelişim Evreleri

Freud, "cinsel derken, yalnız eşeysel organların birleşme-üretme amacına yönelik duygu ve eylemlerini içeren dar bir kavrama bağlı kalmamıştır. Freud, cinsel terimini haz veren herhangi bir nesne ya da uyarana organizmanın yönelişi anlamında kullanmıştır. Bu anlamda sevilen, haz veren, doyum sağlayan her nesnenin niteliği vardır.

Freud, ruhsal bozuklukların, öncelikle nevrozların oluşumunda ruhsal-cinsel gelişme kuramına çok yer vermiş, ve ruhsal-cinsel gelişme dönemlerindeki sorunların ve saplantıların nevrozların kaynağını oluşturduğunu ileri sürmüştür. Çocukluk çağında yaşanan cinsel yönelişlerin ve çatışmaların bilinçdışına itildiğini ve bunların ancak analitik yöntemlerle bilinç düzeyine çıkarılabileceğini açıklamıştır.

1.1.1.1. Oral Dönem:

Gelişimin ilk basamağıdır. 1-1,5 yılı boyunca sürer. Bu dönemde başlıca haz kaynağı ağızdan besin almaktır. Bu dönemde bebek sürekli alıcıdır. Bebeğin ihtiyaçları, algılamaları ve kendini anlatım yolları daha çok ağız bölgesinde odaklanmıştır.

Bu dönemde çocuğun tek iletişim kaynağı ağızıdır. Nesneleri ağızıyla yakalar, çiğner, severse yutar, sevmezse tükürür, çıkarır. Bütün faaliyetlerin ana kaynağı beslenme

kaynağı üzerine kuruludur. Bu evrede çocuğun tüm hayat enerjisi beslenme ihtiyacının karşılanmasına yöneliktir. Bu sürede sadece beslenme içgüdüleri faaliyetlerini sürdürür.

1.1.1.2.Saldırgan öge (oral sadizm):

Oral dönemin son aylarında oral erotik öğelerle birlikte varlığını sürdürür. Oral saldırganlık ısırma, çiğneme, tükürme ve ağlama tepkileriyle anlatım bulur. İnsanda var olan yıkıcı eğilimlerin ilk belirtileri bu dönemde görülür.

1.1.1.3. Anal Dönem:

Bu dönem üçüncü yaştan sonuna kadar sürer. Çocuk, bu dönemde anüsü bizen kaslara giden sinirlerin olgunlaşmaları sonucu, dışkının tutulması ya da boşaltılması işlevlerin üzerinde denetim kurmayı öğrenir.

Anüs bölgesinin anatomik durumu tümüyle ağız-dudak bölgesinde olduğu gibi onu bir cinsel etkinliği başka bir fizyolojik etkinlik üzerine dayandırmak için elverişli kılar. Bu bölgenin şehvet uyandırıcı değerlerinin başlangıçta pek büyük önem taşıdığı olduğu sanılabilir. Anüs bölgesinin şehvet uyandırıcılığını kullanan çocuk, dışkı maddelerini, şiddetli kas büzölmelerine yol açınca ve anüsün halka kasından geçerken mukoza üzerinde kuvvetli bir uyarı yapıncaya dek tutmakla açığa vurur. Bir acı duygusuna, bir zevk duygusunun eklendiği sanılabilir. Daha sonraki karakter tuhafılığın ya da sinirliliğin en iyi belirtileri; çocuk, lazımlığa oturduğu zaman bağırsaklarını boşaltmaya yanaşmaz ve annesinin emrini ve öğütlerini dinlemeyerek, bu işi, ne zaman hoşuna giderse o zaman yapmakta diretir. Yatağını kirletmekten çekinmez; onun için önemli olan, dışkısının fazla birikmesiyle elde ettiği hazzı kaçmaya bırakmamaktır.

1.1.1.4.Fallik Dönem:

Cinsel bölgelerin uyarılmasından heyecan duyma ve cinselliğe karşı aşırı ilgi biçiminde davranışlarla belirlenen bu dönem 2,5-3 yaşlarına doğru başlar ve yaklaşık olarak beşinci yaştan bitiminde son bulur. 2,5-3 yaşlarında çocuğun, düşünce dünyasında giderek artan bir biçimde ilgi alanı oluşur. Bu da eşeylik ayrılıkları ile

ilgilidir ve çocuğun dikkati eşeylik organlarına bunların anlamlarına yönelir. İlk iki dönemde cinsel dürtünün doyurulması, ağız ve anal bölgenin işlevleriyle ilgili iken, 2,5-3 yaşından başlayarak artık eşeylik organının kendisi cinsel haz bölgesi olmuştur. Çocuğun bu yaştaki cinsel ilgi eylemleri yetişkin insanın cinsel yaşamını bir öncüsü, çocuksu bir benzeridir.

1.1.1.5 Latent Dönem:

Çocukta 6-7 yaşlarından 12-15 yaşlarına yani, ergenlik çağına dek olan dönem gizil (latent) dönemdir. Bu dönemde çocukta daha önce geçirilmiş olan ruhsal-cinsel çalkantılar ve çatışma yatışma ve uyuklama dönemine girer. Bu dönemde kız ve erkek çocukların oynadığı oyunların niteliği farklılaşır. Cinsel ve saldırgan enerjiler, öğrenme, oyun, çevreyi araştırma ve diğer insanlarla daha etkin ilişkiler kurmada kullanılırlar.

1.2. Sigmund Freud'ta Oedipus Kompleksi

Freud, önceleri erkek çocuğun annesine, kız çocuğun da babasına daha hayatlarının ilk yıllarından itibaren tutkun olduklarını, erkek çocuğun babasını, kız çocuğun da annesini bir rakip gibi gördüğünü, sevdiği kimse ile kendisinin arasına giren biri olarak tanıdığını, bunun da sonucu olarak, onu sevmediğini, onun evden uzaklaşmasını arzu ettiğini, hatta ondan nefret ettiğini söylüyordu.

Oedipus kompleksi, kız ve erkek çocuklarda farklı biçimlerde yaşanır. Freud bu ayrılığı anatomik yapıların farklı olmasıyla açıklamıştır. Freud'a göre, erkek çocuğun annesine yönelik cinsel dürtüleri kastrasyon korkusuyla sona erer. Kızlarda ise bunun karşıtı bir durum söz konusudur ve oedipus kompleksi, kastrasyon kompleksinin bir sonucu olarak gelişir. Erkeklerden farklı olarak kız çocuk esasen hadımdır ve penisten yoksun olmanın düş kırıklığı içinde sevgi beklentilerini bu organa sahip olan babasına yöneltir.

Oedipal dönem başladığında, erkek çocuk annesine sevgili gibi davranmaya başlar; ona dokunmak ya da onunla birlikte yatmak isteyebilir, evlenme önerisinde bulunabilir, annesinin çıplak bedenini görmek için fırsat arayabilir ve onun ilgisini

kardeşleriyle paylaşmaktan hoşlanmaz. Ama herşeyden çok, en büyük rakibi olan babasını aradan çıkarmayı düşler. Diğer yandan babasına yönelik saldırgan duygularından ötürü onun tarafından cezalandırılacağından korkar. Zihninde bu döneme özgü olası ceza, iğdiş edilmedir. İğdişlik korkusu oedipal sevgiden daha ağır basar. Sonunda, bu korku yüzünden erkek çocuk annesine karşı olan oedipal sevgisini yavaş yavaş bırakır ve baba ile özdeşim kurar.

Kızdaki oedipus kompleksi de penise imrenme sonucu ortaya çıkar. Kız çocuk da, babasını kendisinden bir yavuklusu gibi görmek arzusu yaşar, tüm sevgilerini babalarına ayırırlar. Kendilerine eskisi gibi davranmayan babalarına küserler. En küçük kardeşlerini de babalarından boş yere bekledikleri çocuk gibi değerlendirirler.

Freud'a göre kız çocukta oedipus kompleksinin sona ermesi, babaya yönelik cinsel isteklerin ve kendisine penis (ya da erkek) verileceği beklentisinin gerçekleşmemesinin yarattığı engellenme ve düş kırıklığı sonucu oluşur. Babaya yönelik sevgi giderek yerini, babanın sevgisinin ve verdiği çocukların gerçek sahibi olan anneyle özdeşleşmeye bırakır. Bu dönemde kız çocuk, erkek çocuğun organını yitirmesinden farklı olarak, babasının sevgisini yitirmekten korkar. Fallik dönemin sonlarında annesiyle daha güçlü bir özdeşim yapan kız çocuk, giderek babasından vazgeçer ve bu duygularını ergenlik çağında daha uygun bir erkeğe yöneltmek üzere geçici bir süre nötrleştirir.

Bu döneme özgü oedipal çatışmayı ve kastarsyon korkularını çözemeyen bir kişi, yetişkin yaşamda bilinçli ya da bilinç dışı oedipal eğilimler, kastarsyon korkuları ya da bunlara karşı aşırı savunmalar gerçekleştirebilir. Bu döneme saplanmanın belirtileri genellikle şunlardır:

1. Kız ya da erkeğin yetişkin yaşamda ana-babadan kopmaması, bir eş seçemeyişi,
2. Ana-babadan ayrılma gereksinimi ve girişimleri olunca aşırı suçluluk duygularının belirmesi,
3. Evlilik yaşamında eşi ile bir türlü rahat edememe; ana-babya karşı suçluluk duyguları yüzünden onlara aşırı düşkünlük gösterme,

4. Aşırı çekingenlik, girişim yapamama ve çabuk suçlanma eğilimleri,
5. Cinsel ilişkiden korkma, kaçınma, cinsel güçsüzlük korkuları, cinsel soğukluk,
6. Bedene bir zarar geleceği korkusu ve hipokondriazise eğilim,
7. Karşı cinse aşırı eleştirici ve olumsuz tutumlar, aşırı imrenme,
8. Cinsel kimlikte güvensizlikler, cinsel kimlik sapmaları.

2.ALFRED ADLER BİREYSEL PSİKOLOJİ:

2.1. AŞAĞILIK DUYGUSU TEMEL KAVRAMLAR

2.1.1. İnsan Doğasına Bakış

Adler; Freud'un temel teorilerini altüst etmiştir. Çünkü Freud'un önemle üzerinde durduğu biyolojik ve içgüdüsel belirleyicileri aşırı derecede sınırlayıcı bulmaktadır. Adler, Freud gibi bireylerin, yaşamın özellikle ilk altı yılının kişilik gelişiminde önemli olduğuna inanır. Adler'in ilgi odağı, bireylerin geçmişi ne şekilde algıladıkları ve ilk karşılaştıkları olaylara ne şekilde yorum getirdikleridir.

2.1.1.1. Adler'e göre;

- Davranışlar insanın geleceğe yönelik amaçları tarafından belirlenir,
- Her insanın bir yaşam biçimi vardır. Yaşam biçimi her insanın tek ve özgün olduğunu açıklayan bir ilkedir,
- İnsan doğduğu andan itibaren diğer insanlarla iç içedir. Bundan dolayı Bireysel Psikoloji bir sosyal psikoloji kuramı olarak da nitelenebilir,
- Birey incelenirken, onun olayları nasıl algıladığına ve diğer insanlarla ilişkilerinde kendisini nasıl değerlendirdiğine önem verilmelidir.

Adler kişiliği çevrenin (sosyal belirleyiciler) belirlediğini savunur. İnsan öncelikle sosyal dürtülerle motive olur. Geçmiş yaşantıların önemi yoktur. Önemli olan kişinin geçmişteki algılarıdır ve bu algıların bugünkü yaşamı nasıl etkilediği önemlidir. İnsan davranışlarının bir amacı ve bir hedefi vardır. Freud gibi, bilinçaltı süreçlerin kişiliğin merkezini veya kişiliğin oluşmasındaki önemini Adler pek benimsemez. Adler kişiyi kendi seçimlerini yapabilen, sorumluluk alabilen, hayatı anlamlandırabilen ve mükemmele ulaşmak için çabalayan biri olarak görür.

Adler'e göre davranışların ortaya çıkış nedenleri bireyin çevresindeki olaylarda aranmamalıdır. Bireyin değer yargıları, geliştirmiş olduğu tutumlar, ilgi alanları ve düşüncelerdir. Davranışların oluşumunda çevredeki gerçek olaylardan çok, bireyin onları nasıl gördüğü ve yorumladığı önemlidir.

Adler'e göre, benlik 'yaratıcı' benlik kavramıyla anlatılır. Yaratıcı benlik, insan doğasına özgü bir özelliktir. Çünkü her insan, kendini yapmak, oluşturmak, geliştirmek ister. Her bireye özgü ve yaratıcı benliği içeren yaşam stratejisi (stil) vardır. Birey için güvenilir, anlamlı ve doyumlu bir yaşam olmadığında; birey, kendini geliştirmek için 'yaratıcı ben'ini devreye sokar. Çünkü yaratıcı ben, bireyin yaşamı daha anlamlı, doyumlu, güvenilir yapmanın ve bireyin kendisini geliştirmesinin ön koşulunu oluşturur.

Adler'e göre, kişiliğin merkezinde bilinç bulunur. Bilinç, bireyin amaçlarının düzenleyicisidir. Bu amaçlardan birincisi güçlü olma, üstün olma duygusudur. Başkalarından üstün olma istemidir. Bu istek, aynı zamanda, bireyin kendini gerçekleştirmek isteğinin temel itici gücü olarak yorumlanır. Adler'in 'yaratıcı benlik' kavramı, Carl Rogers'in basını çektiği Hümanistik Psikoloji'nin geliştirdiği 'kendini gerçekleştirme' kavramının kaynağını oluşturur.

2.1.1.2. Gerçekliğin Subjektif Olarak Algılanması:

Adler dünyayı diğer bir deyişle ortadaki gerçeği danışanın dünyasından görmeye çalışır (empati). Adler'in davranışları inceleme yönteminde, algıları, düşünceleri, amaçları ve diğer öznel tepkileri üzerinde kişiyi konuşmaya yöneltme biçimi bulunmaktadır. İnsanı yanıltan gerçekler değil, onları algılamadaki yanlışlardır. 'Subjektif gerçek'' bireyin algılarını, düşüncelerini, duygularını, inançlarını, yargılarını ve sonuçları kapsamaktadır. Davranış, bu subjektif bakış açısının üstünlük sağlayan yönüyle anlaşılmalıdır.

2.1.1.3. Aşağılık Duygusu (Yetersizlik Duygusu):

İnsan düşünebilen, sorumluluk alabilen yapıcı bir varlık olarak tanımlanır. İnsanoğlu dünyaya eksiklik duygusuyla doğar. Eksiklik duygusu yaratıcılığı getirir. Çocuğun ilk altı yılı aşağılık duygusunun kompenzasyonu (dengelenme) için çok önemlidir.

Topses'e (2003) göre, patoloji, eksiklik duygularının karmaşaya (kompleks) dönüşerek, abartmalı ya da yapay bir biçimde ortaya çıkması sonucu oluşur.

2.1.1.4. Üstünlük Duygusu (Kusursuzluk Ereği):

Eksiklik duygusu ile mücadele etmek, yani üstünlük çabası insanın yaratılışında vardır. Bu duygular evrenseldir, herkeste vardır ve normaldir. Bu duygular bireyin ölümüne kadar sürer. Birçok insan böyle bir duygunun varlığını kabul etmek istemez. Çünkü eksiklik toplumsal ölçütlere göre arzu edilmeyen bir durumdur. Ne var ki, insan değerlendirme yaptığı durumlarda eksiklik duygularıyla yüzleşmek zorunda kalır. Benzer değerlendirmeler ve bunun sonucu yaşanan duygular çocuk için de söz konusudur.

Eksiklik can sıkıcı olduğu kadar olumlu bir acıdır. Boşalım arayan gerilim durumuna benzer. Eksiklik duygusu; insanın kendisi yetersiz bir varlık olarak algılaması ya da düşünmesi ve buna eşlik eden gerginlik ya da tedirginlik gibi olumsuz duygulardan oluşur. Eksiklik bazen yüz yüze gelindiği durumlarda fark edilir. Davranışları güdülmeyen bir güç olarak bireyin eyleme geçmesini sağlar.

Adler tarafından kullanılan “üstünlüğün” diğerlerine karşı kazanılan üstünlük anlamına gelmediğini de unutmamak gerekir. Daha çok, algılanan düşük konumdan, algılanan daha yüksek bir konuma, yani hissedilen eksiden, hissedilen artıya ilerlemek anlamında kullanılmıştır.

3.Carl Gustav JUNG'UN KİŞİLİK KURAMI

Jung'un ruh kavramı dinamik, sürekli, hareket halinde olan ve aynı zamanda kendi kendini düzenleyen bir sistemdir. Bu sistemi canlı tutan ruhsal enerji **libido**'dur. Jung, bireyi kendini yenilemeye çalışan ve yaratıcı bir gelişim içinde bulunan bir varlık olarak görür. Kişilik gelişiminde ırk ve soya çekim kavramları oldukça önemlidir.

Jung da bireyleri sınıflamaya çalışmış, **içe dönük-introvert** ve **dışa dönük-extravert** diye ikiye ayırmıştır.

Her insanda kişilik ya içedönük, ya da dışa dönüktür. **İçe dönük tip** kendi içine kapanık ve dış dünyanın etkisini kabul etmeyen bir tiptir. **Dışa dönük tip** ise dış dünyaya açık bir kişiliktir.

Uyaranları çevreden gelir. Her bireyde bu iki eğilim birarada bulunur. Ama her zaman bir tanesi ağır basar. Jung kişiliğin dört ana işlevini de tanımlamıştır.

Bunlar:

- **Duyuş:** Duyu organlarıyla (görme, işitme, algılama, koku, tat) algılamadır.
- **Hissetme (Duygu):** Kendisini ve başkasını değerlendirme yeteneğidir.
- **Düşünme:** Mana (Anlamlama) ve kavrayıştır.
- **Sezgi:** Bilinçli olarak kavrananın dışında gerçeğin farkedilmesidir.

Jung bundan hareketle sekiz tür içe ve dışa dönük tip tanımlamıştır:

3.1. Düşünen içe dönük:

Kendini gözler ve genellikle soyut fikirlerin etkisinde kalır. Somuta yönelebilmek gücüne sahip olmasına karşın, fikirleri içsel olarak izler.

3.2. Düşünen dışa dönük:

Dış ve somut dünyaya yönelir. Katı olabilir. Soyut işleri tartışabilir.

Olguları kesinlikle kuramlara yeğler. Bu mühendis veya doktor tipidir. Yasa ve ahlak gibi konularda çok sertleşebilir.

3.3. Duygusal ie dönük:

Bu kimsenin duygularını kavrayabilmek için büyük bir çaba gerekir. Kapalı, sessiz bir kişiliğe sahiptir. Söz konusu olan her Şey derinlerde oluşur. Yüzünde umursamazlık maskesi taşır. Sakin ve pek kuşkulu bir hali yokmuş gibi gözükür. Dışa vuran hiçbir heyecan belirtisi yoktur. Fakat içi tutkularla dolup taşar. Jung'a göre kadınların çoğu bu gruba girer.

3.4. Duygusal dışa dönük:

Son derece toplumdur. Dış dünyaya yönelmiştir. Duygu ağır basmaktadır. Hava iyi olduğunda kendini iyi hisseden kötü olduğunda ağlayacakmış gibi hisseden bir yapıya sahiptir. Kolaylıkla etki altında kalır, konuları duygu aracılığı ile gözden geçirir.

3.5. Duyusal ie dönük:

Son derece öznel bir tiptir. Herhangi bir etkinin onda ne tür bir tepki yaratacağını öngörmek olanaksızdır. Tepkisi de dış gerçeğe bağlı değilmiş gibidir.

3.6. Duyusal dışa dönük:

Salt bir gerçekliğe ve nesnelliğe sahiptir. Ancak olaylarda, iyi cins bir şarap, güzel kadınlar gibi somut Őeyleri görür. Hiçbir Şey için kendini zmez. Bir denemeden diğerine kolayca geçer. Sokaktaki rastladığımız insanların büyük bir bölümü bu gruba girer.

3.7. Sezgisel ie dönük:

Kendisini rüya aleminde görür. Mistik ve ölümsüz şair tipini canlandırır. Hayal sınırsızdır. Başkalarını, fikirlerinin güzelliğine inandırma çabası içine girebilir veya kimsenin onu anlamadığına karar verir.

3.8. Sezgisel dışa dönük:

Sezgiyle doğar ve yaşar. Başarmak için her Şeyi dener. Bunu bilinçsizce yapar. Bu tipteki insan kendisine uygun düşen toplumsal çevreyi, ne giymesi gerektiğini, nasıl konuşulacağını hissederek bilir. Bu tür erkek ticarete, borsa oyununda, politikada başarılı olur.

4.JUNG'A GÖRE KİŞİLİK YAPISI

Jung'a göre kişilik birbirleriyle etkileşimde bulunan çok sayıda sistemden oluşur. Bu sistemler sürekli etkileşim halindedir. Bu sistemler ego, kişisel bilinçaltı, kolektif bilinçaltı ve arketiplerdir.

Birbirine bağılı olan bu sistemlerin, içedönüklük-dışadönüklük tutumları, duygu, seziş ve düşünme işlevleri vardır. Son olarak da bunların bileşimi olan bütünleşmiş kişiliğı oluşturan benlik vardır.

5.EGO

Ego bilinçli zihin örgütüdür. Bilinç düzeyindeki algılardan, anılardan, düşünce ve duygulardan oluşur. Ego, bir düşünceyi, bir anıyı ya da bir duyguyu seçmedikçe kişi bunların varlığından haberdar olmaz. Ego son derece seçicidir. Ego, kişiliğın, kimliğın ve tutarlılığın sürdürebilmesini sağlar. Egonun seçiciliğı sayesinde biz, bugün, dünküyle aynı insan olduğumuzu hissederiz. Güçlü yaşantılar egonun kapılarını zorlayarak bilince ulaşır, zayıf olanlar geri çevrilir.

6.KİŞİSEL BİLİNÇALTI

Ego'ya komşu olan bölgedir. Burada bilince hiç ulaşamamış ya da ulaştıktan sonra çatışma yarattığı için bastırılmış ve geri gönderilmiş yaşantılar bulunur. Bu yaşantılar oldukça güçsüzdür. Kişisel bilinçaltı içeriğinin bazı kısımları, kendilerine gerek duyulduğunda kolayca bilince ulaşrlar. Gerçekte egoyla bilinç arasında iki yönlü bir trafik bulunur. Örneğın, bir insan dostlarının isimlerini bilir, ama bu isimler sürekli olarak bilinç düzeyinde bulunmazlar, gerektiğinde oraya gelirler.

7.KOLLEKTİF BİLİNÇALTI VE ARKETİPLER

Kollektif bilinçaltının içeriğı, insanın yaşamı süresince, hiçbir zaman bilinçte yaşanmamıştır.

Kalıtımsal bir nitelik taşır. Kollektif bilinçaltında insanın insan olma evresine ulaşmadan önce geçmişinden getirdiğı gizli bellek kalıntıları vardır. Jung'un kollektif bilinçaltı kavramında arketiplere rastlamaktayız. **Arketip, duygusal yönü güçlü, kalıtımla gelen evrensel bir düşünme biçimidir.**

Deneyimlerden oluşmuştur. Arketip, semboller ile belli bir biçimde algılama ve bu algılamaya uygun bir biçimde davranmaktadır. Örneğin anne arketipi önce bir anne simgesini oluşturur, sonra bu kavram gerçek anne ile özdeşleşir. Çocuğun annesiyle olan yaşantısından da etkilenir. Kollektif bilinçaltında bulunan belli başlı arketipler şunlardır:

7.1.Persona:

Persona toplumun onayını sağlamak amacıyla, bireyin dış dünyaya karşı taktığı maske ya da takındığı kimliktir. Bu kişinin yaşamını sürdürebilmesi için zorunludur. İnsanlarla iyi geçinmemizi, hatta hoşlanmadığımız kişilerle birlikteyken bile dostça takındığımız tutumlar çıkarlarımızı korumak için takındığımız tutumlar, buna örnek gösterilebilir.

7.1.1. Anima ve animus:

Fizyolojik olarak bir kişi gerçekte iki cinsellidir. Her iki cinsin hormonları birlikte bulundurulur. Ancak biri diğerinden daha baskın olarak salgılanmaktadır. Erkeğin dişi arketipi **anima** dır. Erkeğin tam anlamıyla erkek olmadığını ileri sürmek çelişik ve rahatsız edici olabilir. Jung'a göre her erkekte doğuştan bir kadın imgesi vardır ve o erkeğin bilinçdışında bazı değerlerin oluşmasına neden olur. Erkek buna göre seçim yapar, kimi kadını beğenir, kimisine istek duymaz. Erkek çocukta animanın ilk yansıdığı kişi anne, kız çocukta animusun yaşadığı kişi babadır. **Animus** kadınlarda erkeklerdeki animanın karşılığıdır. Yani kadının erkek arketipidir. Kadın animusun gücü sayesinde erkeği anlayabilir.

7.1.2. Gölge:

Jung insanın kendi cinsiyetini temsil eden ve kendi cinsinden olan kişilerle ilişkilerini düzenleyen arketipe gölge adı vermiştir. Gölge ısrarcıdır. Ego ve gölge işbirliği yaptıklarında kişi kendi yaşamını dolu hisseder. Gölgenin reddedilmesi kişiliğin sönük kalmasına neden olur.

8.ERİCH FROM – HÜMANİSTİK PSİKOLOJİ VE KİŞİLİK

Fromm, toplumun yapısı ve dinamiğinin, bireyleri nasıl şekillendirdiği konusunda araştırmalar yapmış, demokratik toplumsal yapının kişilik gelişimini en çok destekleyen yapı olması yanı sıra, insanın daima daha iyi bir toplumsal yapı geliştirme yönünde hareket edeceğini savunmuştur.

O insanı tarih tarafından şekillendirilen bir varlık olarak kabul eder, evrendeki tüm yasaların insan için de geçerli olduğunu savunur. Yaşayacağını ve öleceğini bilen insanın, topluma her zaman uyum sağlayamadığını ve bazı çelişkiler yaşadığını söyleyen Fromm, aslında insanın kendi ile doğa arasında bir denge kurmaya çalıştığını, bu dengeyi kurabilmek için de çevresiyle anlamlı bağlar kurması gerektiğini vurgular. Bu sebeple insanın, üretkenliğe ve sevgiye dönük inanç ve amaçlara (idealler) ihtiyaç duyduğunu iddia eder.

Fromm'a göre; doğduğu anda anneden biyolojik olarak ayrılan ve ayrı bir organizma oluşturan bebek, işlevsel yönden uzun seneler boyunca anneye bağımlı olduğundan, anne-babanın çizdiği sınırlar içinde yaşamını sürdürecektir, büyüdükçe yavaş yavaş bu sınırları aşarak bağımsızlaşacaktır. Benliğin gelişimiyle birlikte anne-babaya olan bağlılığın zayıflamasıyla bağımsızlaşma (bireyleşme) ve güven duygusunu kaybetmek arasında bocalayacaktır. (YANBASTI, Gülgün. (1996), Kişilik Kuramları. 1.Baskı, Ege Üniversitesi Yayınları, İzmir, S.96)

Bireyin yaşadığı çelişkisinin hem doğanın bir parçası olması hem de ondan kopuk olmasına yanında hem insan hem de hayvan olmasından kaynaklandığını iddia eder. Onu insanın aynı zamanda hayvan olduğu iddiasına taşıyan hem insan hem de hayvanda ortak olan fizyolojik ihtiyaçlardır. Hayvandan ayıran özellikler olarak akıl yürütme, imgeleme, düşünme ve benlik bilinci özellikleri; ayrıca diğerleriyle ilişki ihtiyacı, kendini aşma ihtiyacı, aidiyet ihtiyacı, kimlik oluşturma ihtiyaçlarıdır. Bu ihtiyaçlar onu hayvandan ayırır. Ve kişiyi anlamının; ancak onun var oluşundan kaynaklanan ihtiyaçlarının çözülmesinde gizlendiğini savunur.

Görüldüğü üzere, sosyal etkiler sonucu deneyimlerle oluşan kişilik, hem kalıtsal hem de çevresel etkilerin ortak ürünüdür. Bu sebeple kişiliği, içinde yaşanan topluma her yönüyle uyum sağlamak olarak kabul eden Fromm'a göre, her bireyin bir bireysel kişiliği (insanın sadece kendine has özelliklerini içeren yanı) bir de toplumsal kişiliği (insanlarla ortak özelliklerini içeren yanı) bulunmaktadır.

From her bireyin toplumun beklentilerine uygun toplumsal bir karakter geliştireceğini bu sebeple her toplum kendi beklentileri doğrultusunda bireyler yetiştirdiğini ve bazen toplumun, insan doğasına aykırı talepler içine girebileceğini beklentisinin bireyle çatışabileceğini; hatta bireyi robotlaştırabileceğini, bu yüzden bireyin var olan karakteriyle toplum beklentilerini cevaplayamadığında boşluk süreci yaşayacağını iddia eder.

9.FROMM'A GÖRE KİŞİLİK YAPILARI

Kişilik yapılarını sosyalizasyon (insanlarla ilişkiler) ve asimilasyon (nesnelerle ilişkiler)'a dayanarak açıklayan Fromm, sosyalizasyonda insanın mazohizm, sadizm, yıkıcılık, otomat boyun eğrlik ve sevgi olmak üzere beş yönelim biçimi kullandığını, bunlardan sadece sevgi eğiliminin sağlıklı olduğunu, mazohistik ve sadistik eğilimlerin ise hakim olma telafi mekanizmasından ortaya çıktığını savunmuştur.

Sembiyotik bağlantıcılık da denilen sadizm ve mazohizm, toplumsal ilişkilerde bireyin başkalarına bağımlı olmasıdır. Yıkıcılıkta da saldırganlıkla güç kanıtlanmaya ve tüm rakipler saf dışı bırakılmaya çalışılır. Otomat boyun eğrlik eğiliminde ise birey kendini diğer insanlardan izole ederek kendine güvenli bir ortam hazırlamaya çalışmakta, sevgi eğilimde de insanlara karşı tam bir saygı, bununla beraber hiç kimseye tamamen teslim olmama yanı sıra kimseden yararlanma arzusu taşımama özellikleri hakimdir. Bahsedilen bu sosyal yönelimlerin bir yönelme benimsemesi ile birleşerek kişilik tiplerini oluşturduğunu savunan Fromm, beş kişilik tipinin varlığından bahseder. Buna göre;

9.1. Alıcı Tip

Her şeyi başkalarının cömertliğinden bekleyen, destek almak için diğerlerine dayanan, her tür ilişkide alıcı konumunda olan tiplerdir. Kendilerini güvende hissetmeleri, bağımlı oldukları kişilerin gücü nispetindedir. Günlük sorunlarla tek başına mücadele edemeyeceklerine ve sorunların üstesinden gelemeyeceklerine inanırlar. Sıkıntı, stres ve gerginliklerini yiyip içerek halletmeye çalışırlar. Diğer bireylerin kendilerini beslemesini sevgi ifadesi olarak yorumlarlar.

9.2. Sömürücü-İstirmarcı Tip

Sadistik yönelimin en aşırı şekli olan bu tipler, her şeyi isteyen küçük çocukları andırır ve arzuladıkları her şeyin kendi hakkı olduğuna inanır, gerekirse zor kullanarak ya da hilelere başvurarak, başkalarını hiçbir şekilde düşünmeden arzuladıklarını elde etmeye çalışırlar. Hep başkalarından alır; hatta kendi değerlerini bile dıştan alırlar ve onları manipüle ederler. Bu tiplere göre her şey karşılıklıdır. Hep birilerinden bir şeyler alma peşindedirler. Genel duyguları düşmanlık ve haset temellidir.

9.3. İstifçi-Kolleksiyoncu-Toplayıcı Tip

Her şeye sahip olmak ve elindekileri saklamak eğiliminde olan bu tipler, çevreyi düşman olarak gören, güvensiz ve iletişimden kaçan tiplerdir. Sahip olduklarını biriktirmek suretiyle kendini güvende hisseder aksi halde güvensizlik yaşarlar. Harcayamaz, harcama durumunda kendilerini tehdit altında hissederler. İnsanı ilişkilerde sevgi temelli değil sahip olma temelli hareket ederler.

9.4. Satıcı-Pazarlamacı Tip

Kendini adeta pazarlanması gereken bir mal gibi gören bu tipler, insanları birer nesne olarak görme eğiliminde olup, kabul görmek için acımasız yollar dener, insanlarla çabuk fakat; yüzeysel ilişkiler kurarlar. Her bireyin kendini pazarlaması gerektiğine inanırlar.

9.5. Yapıcı-Üretici Tip

İnsanları sömürmeyen, onlara yük olmayan, ihtiyaçları için çalışan, başkalarının durumuyla ilgilenen bu tipler, istenilen tam anlamıyla dengeli kişiler olarak kabul edilirler. İnsanı insan yapan tüm özelliklerinin geliştirilmesi gerektiğine inanan, yaratıcılık yönü gelişkin, sevgi odaklı tiplerdir.

10. ÇOCUKLARIN KİŞİLİK GELİŞİMİNDE SAPTANAN FARKLI EBEVEYN ROLLERİ

Aile bireyleri ile ilgili tüm konularda olduğu gibi, anne-baba tutumları ve hissiyatlarının çocuklara aksettiriliş biçimleri her ailenin yapı ve özelliklerine göre değişim göstermektedir. Dolayısıyla, her ne kadar her aile için farklı bir tutumun varlığından söz edilse de burada genel hatları ile tutumlar altı başlık içerisinde ele alınabilir.

10.1. Baskıcı ve Otoriter Anne Baba Tutumu:

Otoriter tutum, çocuğu büyüklerin düşüncelerini ve isteklerini soru sormaksızın benimseyip yerine getirmeye yöneltir. Bu tutuma sahip olan anne-baba, çocuktan, bir erdem olarak kabul ettiği mutlak itaati bekler.

Çocuğa yeterli derecede sevgi ve sevecenlik gösterilmemektedir. Böyle ailelerde yetişen çocuklar, zihinsel ve sosyal açıdan yetersizdirler. Genellikle olumsuz kişilik sergileyen bu tip çocukların akran ilişkileri de zayıftır. İlerleyen yıllarda anne babadan bağımsız, özerk bir kişilik geliştirmede çok zorlanmaktadırlar. Baskı altında büyüyen çocuk, çekingen, başkalarının etkisinde kolayca kalabilen, aşırı hassas bir kişilik yapısına sahip olabilir.

10.2. Aşırı Koruyucu Anne Baba Tutumu:

Kimi anne-babalar çevreden gelecek tehlikeleri abartarak çocuğun her hal ve koşulda korunup kollanmaya ihtiyacı olduğunu düşünürler. Aşırı koruyucu tutumun

beraberinde getirdiği en yaygın anne-baba davranışları ise, çocukla sürekli birlikte olmak ya da çocuğa sürekli bebek muamelesi yapmaktır. Böyle ailelerde yetişen çocuklar, anne-babasının dikkat ve ilgisini her an üzerinde toplama ihtiyacında olduğundan, aile ortamı dışında sağlıklı ilişkiler kurabilmeleri güçtür. Aşırı korunan çocuklar kendi başına karar vermezler ve girişim yeteneklerinden yoksun olurlar. İsteklerini ağlayarak talep eder, mızımlanır veya inatçı olmaya yönelirler.

10.3. İzin Verici Anne Baba Tutumu:

Bu tür tutumun en önemli özelliği, ebeveynlerin, çocuğun yaptıklarına hiç karışmamasıdır. Çocuğun her yaptığı hoş karşılanır. Bu tür ailelerin çocukları ile olan ilişkileri zayıftır. Çocuk, hiçbir şekilde denetim altında değildir. Bu bakımdan çocuklar bir çeşit aile otoritesi eksikliği çekmektedir. Bu tür çocuklar kendi arzu ve isteklerinin denetlenmesini pek öğrenemezler ve bu bakımdan dış dünyada çeşitli problemlerle karşılaşır. En büyük sorun, evdeki izin verici tutumun dış dünyada bulunamayışıdır. Kendini denetlemeyi öğrenemeyen çocuk, bu bakımdan kendini denetleme ve zamanını iyi kullanmayı öğrenmenin şart olduğu okul ve iş hayatı çevresinde başarısız olmaktadır. Başarısızlığın ise tatminsizlik, engellenmişlik hislerini ve hayal kırıklığını beraberinde getirmesi kaçınılmazdır.

10.4. Tutarsız Anne Baba Tutumu:

Bazı anne-babaların çocuk yetiştirme konusunda tutarsız ve dengesiz bir tutum sergilemekte olduğu gözlemlenmektedir. Buradaki dengesizlik ve tutarsızlık, anne-baba arasındaki görüş ayrılığında olabildiği gibi, anne veya babanın gösterdiği değişken davranış biçimlerinde de görülebilir. Bu tür tutum sergileyen anne babaların çocukları ise genellikle bir süre sonra ebeveynlerinin söylediklerini ciddiye almamaya başlamaktadır.

10.5. Mükemmeliyetçi Anne Baba Tutumu:

Mükemmeliyetçi tutum sergileyen anne-babalar çocuklarını, ihtiyaçları doğrultusunda değil, kendi istek ve beklentileri doğrultusunda yetiştirirler. Bu anne babaları memnun etmek zordur. Sıklıkla çocuklarını başka çocuklarla kıyaslarlar. Mükemmeliyetçi ebeveyn, kendini de çocuğunu da yüksek standartlara ulaştırmaya zorlar. Bu bakımdan endişeli ve aşırı korumacı özellikler de sergiler. Bu tutumla yetişen çocuklar koşullu sevgiye odaklanırlar. İyi olduklarında anne babaları onları sevecek, başarısız olduklarında ise sevmeyecek sanırlar ve ne yazık ki, hayatın mükemmel olmasını isterler ama hayatın gerçek yüzüyle karşılaştıklarında mutsuz olurlar.

10.6. Demokratik Anne Baba Tutumu:

Demokratik anne ve babalar çocuklarını ayrı bir kişi olarak kabul etmektedirler. Çocuklarına değer verirler ve onların özerk ve bağımsız olarak kişilik geliştirmesine destek olurlar. Bu tip aileler çocuklarına karşı hoşgörü sahibidirler, ona insan olarak saygı gösterirler. Çocuklarını çok az kısıtlarlar. Çocukların arzularını diledikleri gibi gerçekleştirmelerine izin verirler. Çocuğun kabul edilme ve onaylanma isteklerini göz ardı etmezler. Çocuğun kendine has gelişimine destek olurlar. Bu tür aileler çocuklarının kendilerini gerçekleştirmesine izin verirler. Çocuk, belli sınırlar içinde özgürdür. Söz hakkı vardır ve duygu ve görüşlerine saygı duyulur. Çocuk, ailesinden sevgi ve saygı görmektedir.

Demokratik tutumdan yana olan anne-babaların çocuklarına yönelik eleştirileri, hiçbir zaman çocuğun kendini aşağılanmış ve örselenmiş hissetmesine, değersizlik duyguları yaşamasına yol açacak biçimde olmaz. Bu tür tutum sergileyen ebeveynlerin çocukları, sorumluluklarını bilen, kendine güvenli, hata yapma riski alabilecek, dolayısıyla kendi doğrularını keşfetme cesareti olan ve huzurlu ve mutlu yetişmiş bireyler olacaklardır.

DENEYSEL FİLMDEN SÜRREAL SİNEMAYA YOLCULUK

A) DENEYSEL SİNEMANIN TANIMLARI

Deneysel film, sinema tarihçilerinin çoğu tarafından sinemada o ana kadar kullanılmamış konuları, ilginç ve değişik tekniklerle ele alarak yapılan ve sinema sanatçılarının yeni ufuklar açmayı hedefleyen film türü olarak tanımlanmaktadır. Ayrıca deneysel filmleri "**avant-garde**", "**öncü**", "**bağımsız**", "**underground**", "**yeraltı sineması**" gibi sıfatlarla da tanımlamak mümkündür. (KALİÇ, Sabri. (1992), Hil Yayınları, Deneysel Sinemanın Kısa Tarihi, S. 12)

Deneysel filmlerde ticari- dramatik- klasik anlatı yapıları olmayan, ama kendi açılarından karakteristik olan bazı uygulamalar vardır, bunlar;

1. Hikaye belli bir zaman ve mantık sırasına göre ilerlemeyebilir.
2. Net olmayan görüntüler, abartılı oyunculuklar, asenkronize biçimde kaydedilmiş sesler gibi teknik sıradışlıklar deneysel filmlerde bulunabilir.
3. Deneysel filmlerin en önemli özelliği parasız sanatçılar tarafından, tamamen bağımsız sanat üretmek amacıyla çekilmek olduğu için deneysel filmlerde aklınıza gelen (hatta gelemeyen) her türlü konu işlenebilir. Bir deneysel sinemacının en önemli özelliği dışarıdan veya içeriden sansürü baştan reddetmiş olmasıdır.

Deneysel Sinema Alanındaki Farklı Tanımlamalar

Deneysel Sinemanın net olarak tanımını yapmak zordur. Nejat Özön ise tanımını şu şekilde yapmıştır: "**Sinema alanındaki her çeşit yenilik ve denemeyi içine alan yolda filmler gerçekleştiren sinema türü**". (ÖZÖN, Nijat. (1981), Sinema ve Tv Terimleri Sözlüğü, TDK Yayınları, Ankara S.224)

Amerikalı araştırmacı Sheldon Renan deneysel sinemanın tanımına daha değişik bir tarzda yaklaşmıştır:

"İçinde hareket olmayan deneysel filmler vardır; insanlar üzerine yapılan, ışık üzerine yapılan deneysel filmler vardır. Yasaklanan deneysel filmler olduğu gibi, ödül alan deneysel filmler de vardır; yani kısaca tanımlamak gerekirse diyebiliriz ki, deneysel sinema; sinematik stillerin, biçimlerin ve yönelimlerin bir 'patlama' halinde dışavurumundan başka bir şey değildir." (SHELDON,

Renan. (1967) , An Introduction to American Underground Film, Dutton And Co. Inc.,New York,S.17- Aktaran Sabri Kaliç, Deneysel Sinemanın Kısa Tarihi, Hil Yayınları İstanbul Aralık 1992 S. 11)

Bir sinema düşünürü olan Jean Mitry, Prof. Dr. Oğuz Adanır'ın kendisiyle yaptığı bir söyleşide konuyu daha geniş bir biçimde ele alıyor " **... ben sinemaya yeni bir şeyler getirmiş olan her filmin -öykülü bile olsa- deneysel film olduğunu düşünüyorum. Örneğin "Potemkin Zırhlısı" deneysel bir film. Bütün büyük filmler birer deneysel film. Gance'nin "Napolyon"'u, Tekerlek' i Melies'in filmlerinin herbiri birer deneysel filmdir...**" (ADANIR, Oğuz. (1986), İşitsel ve Görsel Anlam Üretimi, S. 102)

Deneysel filmleri tanımlamanın en iyi yolu onların "Tanım kabul etmez "oldukları gerçeğini görmektir.

Terimlerde Açıklık

"Underground (Yeraltı) Sinema" yalnızca Amerikan deneysel sinemasını belirten bir terimdir. Renan'a göre bu terim ilk kez eleştirmen Manny Farber tarafından otuzlu-kırkly yıllarda maço serüven filmlerini anlatmak için kullanılmıştır. 1959'dan beri ise Amerika'da yapılan her türlü (kişisel ve sanat için yapılan) filmi içermektedir. Amerikalı yönetmenlerin pek çoğu ise "yeraltı" teriminin bir gizlilik, sinsilik duygusu uyandırması sebebiyle sevmemekte ve hoşlanmamakta, bunun yerine "Independent (Bağımsız) Sinema" terimini kabullenmektedirler.

Avant-Garde (Öncü) Sinema terimi ise, ilk defa yirmili ve otuzlu yıllarda başlayan ve seçkin bir akım olan Fransız Deneysel Sineması'nı belirtmektedir. 1920'de Paris'te (yedinci sanatın dostları) CASA'nın faaliyete geçmesiyle başlayan sinemayı ciddiye alma süreci, daha sonra Quartier Latin'in aydın ve elit izleyicilerine yönelik olarak kurulan " Vieux Colombier ", " Stüdyo des Ursulines", "L'oeil du Paris", "Stüdyo 28" gibi salonların olmasıyla hızlanmış ve bu salonlarda gösterilen ve üzerinde tartışmalar yapılan filmlerin yapımı özendirilmiştir. İşte Avant-Garde (öncü) Sinema terimi özellikle bu dönemde üretilen filmleri belirtir.

Independent (bağımsız) Sinema ise, anlatıldığı gibi "yeraltı" nitelemesinden hoşlanmayan Amerikalı Deneysel film yönetmenlerinin benimsediği ve kullandığı bir terim olmakla birlikte, Amerika'da belli yapımcılara bağlı kalmadan önce sanat kaygısıyla çevrilen ufak bütçeli ve "B" tipi olarak da adlandırılan filmlere getirilen bir tanımdır.

Deneysellik ise filmlerde bazen biçim, bazen de içerikle belirmektedir. Dolayısıyla hem içerik hem biçim açısından deneysel olan filmler de olmakla beraber. bu tür filmlerde ister istemez bir tür 'zorlama' duygusu sezilenmektedir.

Önemli Deneysel Filmler

Entr'acte (Rene Clair – 1924)

Çapraz Senfoni (Viking Eggeling, 1924)

Endülüs Köpeği (Luis Bunuel, 1929)

Usher'ların Evinin Çöküşü (James Sibley Watson ve Melville Weber, 1928)

Öğlesonrasının Ağları (Maya Deren, 1943)

Komşular (Norman McLaren, 1952) (Kısa film Oscar'ı alan tek deneysel film)

Film (Bruce Connor, 1958)

Dog Star Man (Stan Brakhage, 1961-1964)

Scorpio Rising (Kenneth Anger, 1963)

Uyku (Andy Warhol, 1963)

B) SÜRREALİZM (GERÇEKÜSTÜCÜLÜK)

Türkçe'de "Gerçeküstücülük" olarak karşılanan sürrealizm (surrealisme), Fransızca "surreef (gerçeküstü, gerçek dışı) kelimesinden türetilmiştir. Çok büyük ölçüde Dr. Sigmund Freud'un (1856-1939) tez ve düşünceleri üzerine kurulan sürrealizm, XX. yüzyıl içindeki en yaygın ve en uzun ömürlü sanat akımlarından birisidir. Sürrealizm, dadaizm ve diğer bazı XX. yüzyıl akımlardan birtakım unsurlar almakla beraber, müstakil bir sanat hareketidir.

Akım, Birinci Dünya Savaş yıllarında psikiyatri bölümlerinde çalışmış ve Freud'un düşünceleriyle yakından ilgilenmiş olan Dr.Andre Breton tarafından sistemleştirilmiş; ilk bildirisi (**Le Premier Manifeste du Surrealisme**) yine onun

tarafından 1924'te, bunu tamamlayıcı ikinci bildirisi (Le Second Manifeste du Surrealisme) ise 1930'da ilân edilmiştir. Güzel sanatların çeşitli kolları yanında 1919'dan itibaren edebiyatta; bilhassa şiirde etkili olan sürrealizm, en parlak dönemini 1924-1928 yılları arasında yaşamıştır. Sürrealizmin kurucusu ve lideri Breton, diğer sürrealistlerin bir kısmı gibi, eski bir dadaisttir.

Gerçeküstücü Manifesto

Hareketimiz hakkında halk arasında aptalca yayılan yanlış yorumlara karşı, çağdaş eleştirinin edebi, dramatik, felsefî, yorumlayıcı, hatta teolojik cismaniliğine karşı aşağıdakileri haykırarak bildiriyoruz.

1. Edebiyatla işimiz olmaz, fakat edebiyatı gerektiğinde her hangi biriniz kadar da kullanmaya tamamen muktediriz.
2. Gerçeküstücülük ne yeni bir araç ne kolay bir anlatım hatta ne de şiirin metafiziği falan değildir. O, aklın topyekün kurtuluşu anlamına gelir ve ona benzeyen her şeyin de.
3. Biz devrim yapmaya kararlıyız.
4. Biz gerçeküstücülük sözcüğüyle devrim sözcüğünü, sırf tarafsızlığını göstermek ve hatta bu devrimin dehşetengiz yapısını alaşağı etmek için bütünüyle bir araya getirdik.
5. İnsanların törelerini değiştirmek gibi bir iddiamız yok, fakat aklın kırılganlığını, inşa ettikleri sarsıntılı evlerini hangi kaygan zeminlere oturduklarını gözler önüne sermeye niyetliyiz
6. Topluma, bu resmi uyarıyı öfkeyle savuruyoruz; yan çizmelerine, dönekliklerine ve yanlışlarına dikkat etsinler, onların birini bile gözden kaçırmayacağız.
7. Fikrinin, düşüncesinin her savruluşunda, toplum bizi karşısında bulacak.
8. Bizler, ayaklanmanın, isyanın ustalarıyız. Gerektiğinde kullanamayacağımız, muktedir olmadığımız bir eylem biçimi yoktur.
9. Özellikle batı dünyasına diyoruz ki: Gerçeküstücülük karşınızda. Ve bizi sınıksız bağlayan bu yeni “izm” de nedir? Gerçeküstücülük şiirsel bir biçim

değildir. O aklın kendine yönelttiği bir çılgıktır ve o kendi zincirlerini koparmaya karardır, hatta bunu demir balyozlarla yapmalıdır.

SÜRREALİZMİN DOĞUŞ ZEMİNİ

Birinci Dünya Savaşı sonrası, gerek Avrupa'da gerekse dünyada yeni bir huzur dönemi tesis etme gayretinin yoğunlaştığı yıllar olarak dikkati çeker. Bir tarafta yapılan çeşitli antlaşmalar ve Milletler Cemiyeti çalışmalarıyla barış ve huzur sağlanmaya çalışılırken, bir taraftan da teknik ve teknolojinin imkânları yeniden insanın emrine verilerek onun ihtiyaçları karşılanmaya çalışılır, insan aklının ürünü olan bilim ve teknoloji dev adımlarla ilerlemektedir. Nitekim belli bir süre sonra maddî refahın hızla yükseldiği görülür. Ancak aklıyla madde dünyasında önemli mesafeler kaydeden insan, aynı başarıyı iç/manevî dünyasını tanıma ve tatmin etmede gösterememiştir.

Freud'a göre insan hayatında tayin edici unsur, libido veya seks dürtüsüdür. Sanat ise bir nevrozdur.(ÇETİŞLİ, İsmail. (2006), Batı Edebiyatında Edebi Akımlar, Akçağ Yayınları, Ankara, S.139)

Birtakım yasaklar sebebiyle bastırılmış duygular, ego tarafından sanata dönüştürölmekte, böylece sanatkâr kendini tatmin etmiş olmaktadır. Bir başka ifadeyle sanat, bilinçaltı duygu ve ihtiraslarının sembolleridir.

Önceleri sadece tıp alanında kullanılan Freud'un psikiyatri/ psikanaliz ile ilgili bu düşünceleri, zamanla din, folklor ve diğer birtakım alanlarda da kullanılmaya başlanmıştır. Estetik ve edebiyat da bu alanlardan birisidir. Nitekim sürrealizm, bu etkinin sonucu ve bu düşünceler çevresinde teşekköl etmiş bir akımdır.

SÜRREALİZMİN SANAT / EDEBİYATTAKİ İLKE VE NİTELİKLERİ

Saf bir ruh otomatizmiyle insan bilinçaltının karanlık ve karmaşık sırlarını sanatın yegâne konusu yapan sürrealizmin ilke ve niteliklerini şu başlıklar altında izah etmek mümkündür.

1-Akla Karşı Olma, Bilinçaltını Esas Kabul Etme: Sürrealistlere göre sanattaki her türlü gerçek, yaratışın kaynağı olan bilinçaltındadır. Bugüne kadarki dönemde insan, hayat ve sanatın hemen hemen tek belirleyicisi ve yönlendiricisi akıl, zeka ve mantık olmuştur. Hâlbuki böyle bir tavır, insanın son derece eksik ve tek yönlü olarak tanınmasına sebebiyet vermiştir. Üstelik bu tanıma, onun yapmacıklı veya maskeli yanıdır. Bu yolla saf ve asıl insana; onun gerçekliğine ulaşmak mümkün değildir. Gerçek insana ulaşmak, öncelikle onun şuuraltına inilmesi ve şuuraltının boşaltılması ile mümkün olabilir.

Nitekim Breton'a göre sürrealizm şudur: "**Sürrealizm ister söz, ister yazı ile; ya da herhangi bir yolla düşüncenin gerçek işleyişini belli etmek için baş vurulan katıksız ruh otomatizmidir. Aklın hiçbir denetimi olmadan, her türlü estetik ve ahlâk kaygısı dışında, düşüncenin yazılışdır. Sürrealizm bugüne kadar ihmal edilmiş olan bazı çağrışım biçimlerinin üstün varlığını, rüyanın büyük gücünü, düşüncenin yarar gözetmeyen oyununu kabul eden inanca dayanıyor. Sürrealizm, diğer bütün ruh mekanizmalarını kesinlikle yok etmek ve hayatın belli başlı sorunlarının çözümünde onların yerine geçmek yönelimindedir.**" (ÇETİŞLİ, İsmail. (2006), Batı Edebiyatında Edebi Akımlar, Akçağ Yayınları, Ankara, S.140)

Sürrealistler, yukarıda ana hatlarıyla izah edilen anlayışlarını sanat ortamına taşıırken birtakım tekniklerden faydalanırlar ki, bunlar aynı zamanda onların sanatlarının nitelikleri olur.

Bunlar:

1.1. Otomatik Yazı: Sürrealizmde sanat, akıl, mantık ve zekânın oynadığı bir hüner gösterme oyunu değil, şuuraltının aracısız ve engelsiz bir aktarımı; sanatçı da bir yaratıcı değil, iç beninin emirlerini kâğıda geçiren bir otomattır.' Bu sebeple sanatı mantıkla izah etmeye kalkışmak mümkün değildir. Zaten mantık onu kavrayamaz.

1.2. Mizah: Sürrealistler, mizah ve alaya büyük önem verirler; dolayısıyla sanatlarında alaycıdırlar.

Onlar, hayat, toplum, insan ve olaylar karşısında alaycı bir tavır takınırlar. Bundaki amaçları, çevremizi, hayatımızı, inançlarımızı oluşturan değer ve müesseselerin hâkimiyetini; bundaki akıl ve mantık dokusunu kırmaktır.

1.3. Harikulade: Harikulade, insan akli ve mantığının gerçek diye ortaya koyduğu değer ve doğruları aşma eylemidir. Harikalar âleminde komik, olağanüstü ve esrarlı şeyler bir aradadır. İnsanı, aklın kabul ettiği gerçeklerin dışında yer alan hayal, fantezi, rüya ile yüz yüze getirir. Böylece akıl ve mantığın değerleri sarsılır.

1.4. Rüya: Sürrealistlerin temel çağrışım tarzlarından biri rüyadır. Zira rüya, insanın kendi iç dünyasına yönelme, bu dünyanın sırlarını yakalama imkânı verir; akıl, mantık ve gözün gerçeklerinden uzaklaştırır. Rüyalar, uyanırken yaşadığımız gerçeklerden daha da gerçeklerdir.

1.5. Çılgınlık: Sürrealistler, akıl hastaları, uyuşturucu madde kullananlar ve paranoyalara karşı özel bir yakınlık ve ilgi duyarlar. Çünkü sarhoşluk, delilik, akli dengesizlik, sürrealistlerin arzuladığı aklın kontrolünü ortadan kaldırarak asıl benliğin ortaya çıkmasına zemin hazırlar. Böyle bir şuuraltı boşaltma eylemi, dengeli bir insan için anlamsız ve çılgınlık olacaktır.

1.6. Çocukluğa Dönüş: Sürrealistlerde dikkati çeken bir başka husus, çocukluğa dönüş, çocukluk dönemine özlemdir. Zira çocukluk, insan hayatının en hür, en serbest, en gerçekçi dönemidir.

Breton bu konuda şunları söyler: "**Yaşama ne kadar inanırsak inanalım, sonunda gerçek yaşam kendini ortaya kor ve inancımız da kaybolur. Yaşamdan payına düşen şöyle böyle, sıradan bir ömürdür. Düş kırıklığı içinde insan avuntuyu mutlu çocukluk günlerinde bulur. Böylece birçok yaşamı birlikte sürdürme olanağı bulur. Bu hayal içinde tüm güçlükler ortadan kalkar.**"

Öyle ya, çocuklar her sabah kaygıdan, tasadan uzak evlerinden çıkarlar. Her şey hazırdır." (ÇETİŞLİ, İsmail. (2006), Batı Edebiyatında Edebi Akımlar, Akçağ Yayınları, S.142)

2. Dil ve Üslûp: Sürrealistler, kendilerinden önceki edebî akımların, yüzyıllar boyunca geliştirip işledikleri gelenekleşmiş bütün sanat/edebiyat kurallarına karşıdırlar ve onlarla da alay ederler.

Meselâ onlarda ferdî bir üslûp endişeleri yoktur. Bu konuda büyük sanatkârlara özenmekten ısrarla kaçınırlar. Dilin kullanımında açık, anlamlı ve faydalı olmaya değer vermezler. Bol imaj kullanırlar.

Sürrealizm, büyük ölçüde edebiyatın şiir türünde yankısı bulmuştur. Bunun yanında yer yer roman ve tiyatro dalında da örnekleri veya temsilcileri görülmüştür.

Önemli Sürrealistler:

Andre Breton (1896-1966): Sürrealizmin kurucusu Fransız şairi.

Eserleri: Dindarlık Tepesi, Manyetik Alanlar, Kaybolan İzler, Eriyen Balık, Serbest Bağlar, Ak Saçlı Tabanca, Yıldızlı Şato.

Paul Eluard (1895-1952): Dadaizme katılmış, sürrealizmin kurucusu olmuş, daha sonra gerçekçi sanata dönmüş, çağdaş Fransız şiirinin en önemli isimlerinden biridir.

Eserleri: Ölmeden Ölmek, Cours Naturel, Açık Kitap, İstenen Şiir ve İstenmeyen Şiir, Şiir ve Gerçek, Yaşamağa Değer, Çifte Karanlık, Görmek, Politik Şiirler, Mediuses, Donner a Voir.

Louis Aragon (1897-1982): Çağdaş Fransız edebiyatının önemli yazar ve şairi.

Eserleri: Sevinç Ateşi, Anicet veya Panaroma, Telemakın Maceraları, Çalgınlık, Rüyalardan Bir Dalga, Paris Köylüsü, Üslûp Kitabı, Büyük Sevinç, Mazlum Zalim, Güzel Parçalar, Şahane Yolcular, Tasa, İsa'nın Gözleri.

3. Sürreal Film Ve Deneysel Film Ortaklığı

Bir kıyaslama yaparken Nijat Özön'ün tanımına göz atmamız işimize yarayabilir. Özön deneysel sinemayı şöyle tanımlıyor:

“Sinema alanındaki her çeşit yenilik ve denemeyi içine alan yolda filmler gerçekleştiren sinema türü”.(Sabri Kalıç, Deneysel Sinemanın Kısa Tarihi, Hil Yayınları İstanbul Aralık 1992 S. 11)

Sürrealizm'in manifestosunda da görüldüğü gibi bu akım içindeki yönetmenlerin her yeni film denemesinde bir önceki filmlerinde kalıplaşmış biçimsel duruşu ve içeriği tekrar etmemeleri gerektiği için, her yeni sürrealist film deneysel bir filmidir denilebilir. Çünkü gerçeküstücü yönetmen sinemaya kendi özgünlüğünü katmak için yapılmamış, denenmemiş olanı denemeye, onu deneyimlemeye ve deneylemeye çalışmaktadır.

SONUÇ

Freud, Adler, Jung ve Erich Fromm gibi tanınmış psikolog ve psikiyatrların oluşturdıkları kuramlar incelendiğinde insan kişiliğinin sosyal- ruhsal ve cinsel- içgüdüsel açıdan birçok farklı sebebe bağlı olarak değişim- etkileşim ve gelişim gösterdiğini görebiliyoruz.

Bahsi geçen bu büyük düşünürlerin kişilik kuramlarında ortak bir düşünce göze çarpmaktadır. Hepsi de çocuk kişilik gelişiminin büyük oranda ilk altı yıllık dönemde şekillendiğinden bahsetmektedir. Freud ve Jung, daha çok içgüdüsel-ruhsal anlamda etkileşen bir bireyi tanımlamaya çalışırken, Adler ve Fromm daha çok sosyolojik bir varlık olarak insanı ve psikolojisini tanımlamaya çalışmaktadır.

Çocuk kişilik gelişiminde saygı görmüş psikoloji kuramları ve deneyleyerek yapılmış birçok çalışma çocuk kişiliğinin ilk atlı yıllık dönemde ve daha sonraki yıllarda ebeveyn tutumlarına göre çok büyük değişim gösterdiğini saptamıştır. Çocuklarına karşı takındıkları tavır açısından ebeveynler **Baskıcı, Aşırı Koruyucu, İzin Verici, Tutarsız, Mükemmeliyetçi ve Demokratik** gibi tanımlarla sınıflandırılmaktadır.

İsmi ne olursa olsun, kişilik kuramlarının psikanaliz tarafında bulunan düşünürler (Freud ve Jung gibi) tanımları yapılarak sınıflandırılan bu tür ebeveyn tutumlarına sahip ebeveynlerin bilinçdışı- bilinçaltı süreçlerine bağlı olarak çocuklarını etkilediklerini söylemektedirler. Yani bu örnek ebeveyn tutumları, kendileri de çocukluk aşamasından geçmiş nevrotik- patolojik problemler yaşayan bireylerden ortaya çıkmış bulunmaktadır.

Freud ve Jung, ebeveyn tutumlarını daha çok kendi örnek ebeveynlerinin psikolojileri üzerinden nesnel olarak sınıflandırır. O yüzden yukarıdaki bahsi geçen ebeveyn tutumları kategorik bir sistem olarak bu ikiliye uygun bir sınıflandırma olmayabilir.

Jung'un Kolektif Bilinçaltı kavramı ebeveyn tutumlarının da üstünde kalıtsal ademoğlu ebeveynliğinden bahsetmektedir.

Freud'un Elektra ve Odiepus sendromları ise, ebeveyn tutumlarının çok daha özel bir alana entegre edilmesine ve farklı isimlerde tanımlanmalarına neden olmaktadır.

Adler ve Fromm ise ebeveyn tutumları açısından Freud'un sosyolojik eklentileri olarak, isimleri verilmiş aile tutumlarının kategorizasyonunda aktif iş yapmış olarak görülebilirler.

Sürreal (gerçeküstü) bir film deneysel sinema ürünü olarak kabul edilebilir. Deneysel sinemayı tanımlamak için kullanılan farklı kavramlar bulunsada temel olarak "yeni ve özgün bir bakış" sağlayabilmiş tüm filmler deneysel sinema alanında kabul görülmektedir.

Birçok kişilik kuramı, kavramlarıyla, sürreal sinemayı organize etmeye olanak sağlamaktadır. Çünkü sürrealizm, insan psikolojisinin yeni üretilmiş bilinç- bilinçdışı kavramları üzerine kurulmuş bir akımdır. Freud'un çığır açan kavramsal görüşleri görsel- işitsel ve edebi sanat formlarında imgesel olarak yerini almıştır.

Erkek çocuk ve anne ilişkisi, kız çocuk ve baba ilişkisi, bilinçdışına bastırılmış arzular, tatmin olmamış cinsel istekler, kastrasyon (iğdiş) edilme korkusu, rüyalar, kötü anılar, babayı öldürme isteği gibi konular deneysel sinemanın ana temalarını

oluşturur. Bu açıdan bu tür konuların deneysel sinema içerisinde kabul edilebilecek sürrealist bir bakışla film edilmesi çok olasıdır.

Hatta sürreal sinema bu tür konuları işlemek için en önemli alandır diyebiliriz. Çünkü klasik- tecimsel- dramatik anlatı kendi temasını belirli bir olay örgüsünün mantıklı ardışıklığı içerisinde sunmaktadır. Ama bilindişi, mantıklı değildir, mantıklı, düzenli bir sistem haline getirilemediği için de ego alanında değildir.

Dramatik anlatı karakteri çelişkilidir, bu çelişkisi eylemleri vasıtasıyla toplumsal çatışmaya dönüşür ve filmin olay düzlemi kurulur. Lakin sürrealist akımda ego sınırlarının aşılması adına olay örgüsü- logos, yani akıl (us) bir kenara bırakılır, Freud'un serbest çağrışım metodu gibi kendilerini imgesel olarak anlatmaya çalışan bastırılmış arzular serbestçe seyretilir.

Gerçeküstü sinema, bir deneysel sinema ürünüdür ve deneysel sinema aklın ksteklerini aşmak adına psikolojiden yararlanır. Konu insan ve psikolojisi olduğuna göre, mantıklı bir ardışıklık, belki de klasifiye edilmiş bir organize ebeveyn tutumu bu tür filmlerde görülemez.

AMAÇ VE HEDEFLERİ:

Psikolojik ve Sürrealist Unsurları olan deneysel kısa filmidir. Film dominant kişiliğin, bastırılmış kişiliğin oluşumuna etkisini ve şefkatli, anlayışlı bir anne özleminin düşsel, sürrealizm bir sinema diliyle ele almayı hedeflemektedir. Süper ego ve dominant kişiliğin törpülenmesi gerekliliğini işleyeceğimiz filmimizde, dominant kişiliğin, yakınındaki kişilere ve onların kişilik gelişimlerine verebileceği zarar gösterilmek istenmekte, böylece bu konudaki farkındalığın artmasına yardımcı olmak amaçlanmaktadır.

ÇALIŞMA YÖNTEMİ VE PLANI:

Türkçe Adı:

Deneysel Kısa Film - Beni Yanına Al Anne

Yazan: Gülten Ağrıtmış

İngilizce Adı:

Experimental Short Film: Take Me With You Mum

Director - Scriptwriter: Gülten Ağrıtmış

İsleneccek konu ve içerik araştırılır.

Konunun hedefi tespit edilir.

Danışman hocayla istenilen konu tartışılır

Filmin bitim aşamasına kadar danışman hocayla iletişim halinde kalınır.

Ele alınan konunun anlatım dili ve görsel ifade dili seçilir.

Psikolojik bir konu, psikolojik bir anlatım üslubu ve sürrealist – düşsel bir görsel anlatım dili tespit edilir.

Logline belirlendikten sonra sinopsis oluşturulur.

Tredman sonrasında Senaryo yazılır.

Oyuncular tespit edilir.

Oyuncularla karşılıklı karakterler üzerine konuşulur.

Mekan araştırması yapılır.

Malzemeler ve kostümler temin edilir.

Kamera arkası çalışacak ekip bulunur.

Ekipmanlar temin edilir.

Film üzerinde set arkası ekiple de film için herkesten ne istendiği hakkında konuşulur.

Önden mekanda provalar yapılır. Mekan hazırlanır.

Belirlenmiş bir gün bütün ekip ve oyuncular malzeme kostüm ve ekipmanlarla çekim için mekana gidilir.

Mekanda yönetmen eşliğinde çekim yapılır.

Filmin görüntüleri seçilir.

Kurgu Yapılır.

Montaj yapılır.

Filme uygun müzisyenle müzik yapılır.

Montaj müzikle tamamlanır.

Başından sonuna tüm çalışmalar yönetmenin eşliğinde çekim tamamlanır.

Danışmanın önerileriyle film desteklenir.

Film biter ve deneysel kısa filmin sunumu yapılır.

Gülten Ağrıtmış

SİNOPSİS

Orta yaşlı bir kadın, bilgisayarıyla masa başında bodrum katı olduğunu anladığımız, basık koyu karanlık bir mekanda bir şeyler yazmaktadır. Mekanda başka bir mekan açılır, orta yaşlı kadın daha sonra annesi olduğunu anlayacağımız genç, güzel ama duygusuz ve katı gözüken kadına adeta yardım çağrısı gibi seslenir ; “Beni yanına al anne!”. Adeta kahramanımızın bilinçaltından ışık sızar gibi, bodrum katının kapısı aralanır, içeri sızan ışıkla birlikte “anne” figürü içeri girer, orta yaşlı kadının boynuna tasma takarak onu merdivenlerden yukarıya, bahçeye çıkarır. Orta yaşlı kadın, boynundan tasmaıyla bağlı bir şekilde “anne” figürüyle ağaçların renkleriyle biçimleriyle üstlerine doğru geldiği tuhaf bir gezintiye çıkarlar.

Kendi gençliği olduğunu anladığımız genç kızla yüz yüze gelirler, bakışırlar. “Anne” orta yaşlı kadını bağımsız bırakmaz, elinde tuttuğu iple onu yönlendirir. Bodrum katına tekrar orta yaşlı kadını bırakırken kahramanımız acı içinde tekrar yalvarır ; “Anne beni neden götürmüyorsun?”

Anne “Hayat, hayat!” der

Kahramanımız geçmişli, bilinçaltıyla yoğun bir savaş yaşamıştır, yaşamaktadır. Ancak karanlık bodrum katında, her şeyin koyu olduğu bu mekanda, yeşil yaprakları ile adeta umudun simgesi olan bir çiçeği sulamaktadır.

KARAKTERLER VE MALZEMELER

Karakterler

Orta Yaşlı Kadın: Aslında zeki ama sadık ve bağımlı dominant karakter karşısında bastırılmış kişiliğe dönüşmüş yapısı olan bir kişidir, Anne arayışı vardır anne onun için kendini var edebileceği özgür olabileceği bir özlemdir.

Genç Kadın: Dominant bir kişilikte acımasız sevilisini suistimal eden kendi sevgisini gösteren ama gösteriş biçimi yeterli tatminlilik göstermeyen biridir. Anne kimliğine sokulduğu noktada anne olabildiğini büyüyünce sahip olabileceğini söyleyen dominant olduğu kadar birazda bu kimliğinde özgür olmak adına korkular taşıdığını belirten bir kimliktir. Anne olmak büyümeyi ve olgunluğu gerektirir. Özgürlük büyümekten ve olgunluktan geçer o karakter için o yüzden daha hazır olmadığını ifade eden bir kişiliktir. Süper egosu ve ezici yani baskındır.

Çocuk: Çocukluğu simgeler. Doğal kayıtsız var oluşu ve bağımlılığı.

Malzemeler:

Altta bodrumu olan dubleks bir ev.

Los Işık, Tek renk kıyafetler, bahçe, 2 sandalye (biri bodrum için) , toka, tarak, köpek tasmaı, bahçe, yeşillik, ayna, gözlük, kitaplar, çalışma lambası, notebook (taşınabilir bilgisayar), su bardağı, içi su dolu sürahi, saat, yeşil yapraklı saksı.

Deneysel Kısa Film - Beni Yanına Al Anne

TREDMAN

Beni Yanına Al Anne

Bodrum kattaki odada bilgisayarla çalışmaktadır. Mekan sürrealist tatta farklı bir renktedir.

Bir başka gün; gündüzdür bodrumun kapısını açar genç kadın, kapı aralanır içeri sızan ışıqla genç kadın içeri girer. Orta yaşlı kadının boynunda tasmaı vardır elindeki ipi orta yaşlı kadının boynuna takar birlikte dışarı çıkarlar.

Üst kata çıkarır içerde aynanın önünde otururlar. Yanındadır. Dipten fısıltı gelir. ‘‘Beni yanına al anne’’ . Aynaya beraber bakarlar ve genç kadın onu yanağından öper. Saçlarını tarar, ilkokuldaki gibi saçlarını tam tepede toplar, yanlardan ve arkadan yarım saçları çıkari kulaklarına kadar, tepede topladığı saçları tokayla tutturur. Boynunda bir de köpek tasmaı vardır...

- Beni akşamları bodrumda tek bırakmasan, anne der.

Orta yaşlı kadın başını genç kadına çevirip bakar uzun uzun masumca.

Kadın saçıyla ilgilenmeyi bırakır sinirlenir. Tekrar onu oradan alır götürür.

Genç kadın onu tasmaından tutup bahçede gezdirir. Mekanın renkleri farklıdır.

Ağaçlar mavidir. Dipten fısıltı gelir. ‘‘Beni yanına al anne’’

Orta yaşlı kadın genç kadının arkasından yürür. Onu tasmayla gezdirir. Orta yaşlı kadının tasmaı takılıyken orta yaşlı ilerde duran genç kızı gördüğünde hızla öne doğru geçer. Ona bir an ulaşmak ister gibi. Genç kadın orta yaştaki kadını aniden çeker durdurur. Orta yaşlı kadın öne geçince genç kadın hızla geriye çeker sağa sola çeker kadınla yürür.

İlerde yolun bir kenarında duran genç kızın olduğu yere geldiğinde onu iter, tasmayı da söker. Uzakta ki genç kız bakar. İteler genç kadın orta yaşlı kadını.

Gitmez durur onunla. Vazgeçer genç kıza doğru gitmekten.

- Anne, der bakar. Anne, der genç kadına. Beni neden yanında eve götürmüyorsun ?!
- Hayat, der hayat.
- Daha küçüğüm ben, seni alamam eve, der. Tasmanın ipini tekrar kadına takar.

Beraber dönerler orta yaşlı kadının boynuna takılı tasmayı elinde; genç kadın daha sakin, yan yana yürürler. Dipten fısıltı gelir. ‘‘Beni yanına al anne’’

Bodrumun açılan kapısına gider.

- Anne, der. Anne...
- Beni yanına al anne...

Gün ışığından gelen Işıktaki genç kadın durmaktadır.

- Hayat, der. Hayat
- Ben daha küçüğüm büyümem lazım, der.

Kapıyı kapar, gider.

Orta yaşlı kadın loş ışıklı odada çalışma masasına yönelir,

Orta yaşlı kadın karanlıkta bekler. Eşyaların arasında çalışma masasının karşısındaki sandalyeye oturur. Gözlüğünü takar. Çalışma lambası hep yanmaktadır. Masasındaki bilgisayarına bakar... Gözünde çalışma gözlüğüyle çalışır. Dipten fısıltı gelir. ‘‘Beni yanına al anne’’. Mekanın renkleri farklıdır. Siyah beyaz mekanda yeşil çiçek yeşil rengiyle belirgindir. Onu sular. Yeşil çiçek umuttur.

Karanlıkta, masasında tek başına öylesine bilgisayarla çalışır.

Orada oturur. Masada bilgisayarın ışığı yansırken çalışmaya devam eder.

Gülten Ağrıtmış

5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununca korunmaktadır. 81. Maddesi gereği her eserin tamamının telif hakları yazara aittir

Beni Yanına Al Anne

SENARYO

Sahne 1

GECE - İÇ - Bodrum

Karanlık bodrumdadırlar. Çalışma lambasının ışığı yanmaktadır. Mekan farklı renktedir.

Sahne 2

GÜNDÜZ – İÇ - Bodrumun içi

Kapı aralanır içeri sızan ışıkla genç kadın içeri girer. Orta yaşlı kadının gelir elini tutar kadını alır birlikte dışarı çıkarlar.

Sahne 3

GÜNDÜZ – İÇ - Ev

Elinden tutar evinde üst kattaki odada aynaya götürür. Yanındadır. Dipten fısıltı gelir. ‘‘Beni yanına al anne’’. Aynaya beraber bakarlar yan yana ve genç kadın onu yanağından öper.

Saçını başının tam ortasında toplar. Tokayla tutturur.

- Beni akşamları bodrumda tek bırakmasan, anne der.

Orta yaşlı kadın başını genç kadına çevirip bakar uzun uzun masumca.

Tokaladığı saçı tekrar söker. Onu tekrar aynanın önünden alır aşağı indirir.

Sahne 4

GÜNDÜZ –DIŞ -Bahçe

Genç kadın onun elinden tutar bahçede onu gezdirir

Onu tasmayla gezdirir. Mekan farklı renklerdeşr. Dipten fısıltı gelir. ‘’Beni yanına al anne’’ . Orta yaşlı kadının tasmaı takılıyken orta yaşlı hızlı yürüdüğünde genç kadın öne doğru aniden çeker durdurur. Orta yaşlı kadın ilerde duran çocuğı görür öne geçer genç kadın hızla geriye çeker yan yana yürüdüklerin de ise sağı sola çeker genç kadının yanında kadınla yürür.

Genç kadın Orta yaşlı kadının tasmaından aniden çeker frenler yaptırır ona. Kadın bir o yana bir bu yana savrulur.

Yeşilliğın ortasına gelirler. Elinden bırakır onu, tasmayı da söker.

Uzakta çocuk vardır. İteler genç kadın orta yaşlı kadını.

Gitmez durur onunla. Vazgeçer.

Geri döner genç kadına doğru.

- Anne, der bakar. Anne, der. Beni neden yanında eve götürmüyorsun?!

- Hayat, der hayat.

- Daha küçüğüm ben, seni alamam eve, der.

Beraber dönerler orta yaşlı kadının boynuna takılı tasması elinde; genç kız daha sakin, yan yana yürürler.

Dipten fısıltı gelir. ‘’Beni yanına al anne’’

Sahne 5

GÜNDÜZ – İÇ – Bodrumun içi

Sabah olur. Genç kadın bodrumun kapısını açar. İçeri sızan ışıktı orta yaşlı kadın Bodrumun açılan kapısına gider.

- Anne, der. Anne...

- Beni yanına al anne...

Gün ışığından gelen Işıktaki genç kadın durmaktadır.

- Hayat, der. Hayat

- Ben daha küçüğüm büyümem lazım, der.

Kapıyı kapar, gider.

Orta yaşlı kadın loş ışıklı odada çalışma masasına yönelir, Bilgisayarın başına geçer. Gözüne gözlüğünü takar. Çalışmaya devam eder. Dipten fısıltı gelir. ‘‘Beni yanına al anne’’. Mekan farklı renklindedir. Yeşil çiçek yeşil rengiyle siyah beyaz mekanda belirgindir.

Ayağa kalkar.

Odanın bir kenarında loş ışıkta büyüyen yeşillikli saksıya sürahidenden su verir.

Karanlıkta çalışma masasında çalışmaya devam eder.

Orada oturur. Masada bilgisayarın ışığı yüzüne yansırken çalışmaya devam eder.

Gülten Ağrıtmış

5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununca korunmaktadır. 81. Maddesi gereği her eserin tamamının telif hakları yazara aittir

ÇEKİM PLANLARI

Beni Yanına Al Anne Çekim Planları

GECE - İÇ - Bodrum

Karanlık bodrumdadır

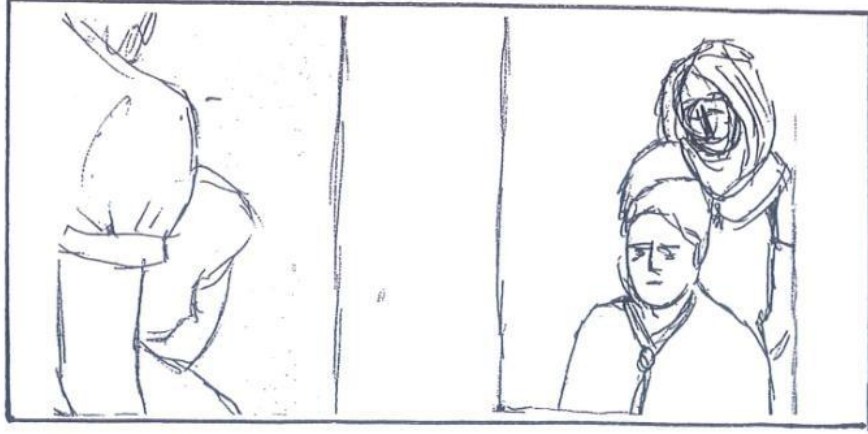

GÜNDÜZ - İÇ - Bodrumun içi

Kapı aralanır içeri sızan ışıqla genç kadın içeri girer.

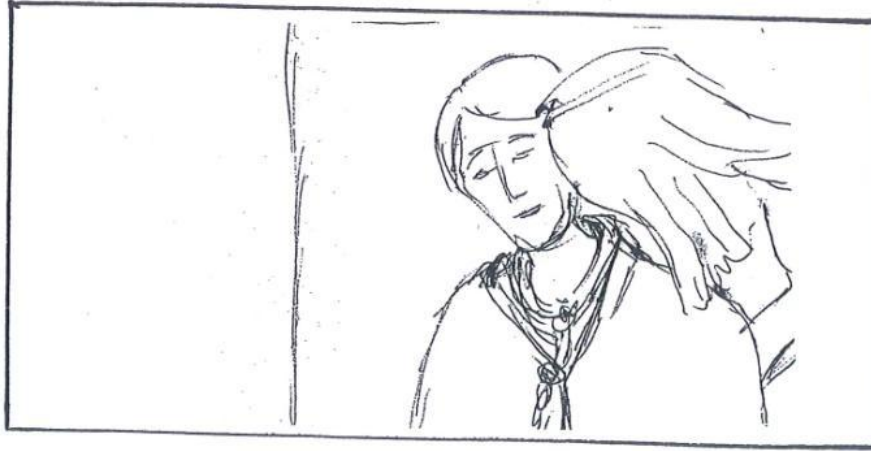
Orta yaşlı kadının gelir elini tutar kadını

alır birlikte dışarı çıkarlar.

GÜNDÜZ- İÇ - Ev

Elinden tutar evinde içeriye aynaya götürür. Yanındadır.

aynaya beraber bakarlar yan yana ve genç kadın onu yanağından öper.

- Beni akşamları bodrumda tek bırakmasan, anne der.

Orta yaşlı kadın başını genç kadına çevirip bakar uzun uzun masumca.

GÜNDÜZ – DIŞ - Yol

Onu tasmayla gezdirir. Orta yaşlı kadının tasmaı takılıyken orta yaşlı hızlı yürüdüğünde genç kadın öne doğru aniden çeker durdurur. Orta yaşlı kadın öne geçerse genç kadın hızla geriye çeker

GÜNDÜZ-DİŞ -Bahçe

- Anne, der bakar. Anne, der. Beni neden yanında eve götürmüyorsun?!
- Hayat, der hayat.
- Daha küçüğüm ben, seni alamam eve, der.

GÜNDÜZ – DİŞ - Yol

Beraber dönerler orta yaşlı kadının boynuna takılı tasmaı elinde;
yana yürürler.

GÜNDÜZ – İÇ – Bodrumun içi

Sabah olur. Genç kadın bodrumun kapısını aralar.

Gün ışığından gelen Işıktaki genç kadın durmaktadır.

- Anne, der. Anne...
 - Beni yanına al anne...
 - Hayat, der. Hayat
 - Ben daha küçüğüm büyümem lazım, der.
- Kapıyı kapar, gider.

Orta yaşlı kadın loş ışıklı odada

Odanın bir kenarında loş ışıkta büyüyen yeşillikli saksıya
sürahisinden su verir.

Orada oturur. Masada bilgisayarın ışığı yansırken oturmaya devam eder.

FİLMİN MALİYETİ

Yapım Öncesi

Mekan araştırması yol masrafları 300 TL

Kırtasiye Masrafları 100 TL

Yapım Süreci

Teknik donanım kirası Işıklar (Kamera ve Lensler) 1500 TL

Ekip Ücretleri (Kameraman ve Yardımcısı) 2000 TL

Yemek ve ulaşım masrafları 1000 T

Oyuncular: 1500

Yapım Sonrası

Off line ve on line Montaj: 1000

Renk Ayrımı: 1000

Kırtasiye 100 TL

Toplam 8500 TL

TAKVİM

Yapım Öncesi

Araştırma ve İnceleme Süreci	Ekim 2013 - Şubat 2014
Senaryo Yazım Süreci	Şubat 2014 – Nisan 2014
Danışman ile birlikte düzeltmeler	Mayıs 2014 – Haziran 2014
Çekim Senaryosunun Hazırlanması	Temmuz 2014
Çekim Süreci	Ağustos 2014

Yapım Sonrası

Kurgu Renk Düzeltme Çalışmaları	Ağustos 2014
Tez Çalışmasının Yazılması	Ağustos 2014
Tez Düzeltmeleri (Danışman ile birlikte)	Ağustos 2014 Eylül 2014

KAYNAKÇA

- Öztürk Orhan (1995). Ruh Sağlığı ve Bozuklukları, 6. Basım, Mediko Mat. Basım-Yayım San. Tic.ve Ltd. Şti., Ankara
- Özgü, Halis (1994). Psikanalizin Üç Büyükleri Freud Adler Jung . İstanbul: Kıbele.
- Engin Geçtan. Psiko-dinamik Psikiyatri ve Normal Dışı Davranışlar, Remzi Kitapevi, 1995
- Freud, 1996, Cinsellik Üzerine
- Corey, G. (2008). Psikolojik Danışma, Psikoterapi Kuram ve Uygulamaları. Mentis Yayınları. Ankara
- Topses, G. (2003), Gelisim ve Öğrenme Psikolojisi, Nobel Yayıncılık, Ankara.
- Özdoğan, B. (2000), Çocuk ve Oyun, Anı Yayıncılık, Ankara
- Adler, A. (1985), Yaşamın Anlam ve Amacı, Çeviren: Kamuran Sipal, Say yayınları, (2003), İstanbul
- Adler, A. (1930), Sorunlu Okul Çocuğu, Broser (Editör), Cem Yayıncılık.1998.
- Morgan, Clifford T. Psikolojiye Giriş Ders Kitabı (çev. Ed. Sirel Karataş) Meteksan Ltd. Şti. Ankara, Eylül 1981.
- Baymur, Feriha. Genel Psikoloji. İnkılap ve Aka Kitabevleri, İstanbul, 1973.
- Özkalp, Enver ve Diğerleri. Davranış Bilimlerine Giriş. Anadolu Üniversitesi YayınNo:173,AÖF Yayınları No:75, Eskişehir, 1991.
- Yanbastı, Gülgün. Kişilik Kuramları. 1.Baskı, Ege Üniversitesi Yayınları, İzmir, 1990.
- Fromm, Erich. (1996). Özgürlükten Kaçış. (Çev. Şemsa Yeğın). 4. Basım. İstanbul, Payel Yayınevi.
- Adasal, Rasim (1977). Normal ve Anormal Yönleriyle Yeni Medikal Psikoloji. 3. Baskı. İstanbul: Minnetoğlu Yayınları.
- Sabri Kaliç, Hil Yayın, 1992 Deneysel Sinemanın Kısa Tarihi

- PR OF. DR. İsmail Çeşitli, Batı Edebiyatında Edebi Akımlar, Akçağ Yayınları, Ankara 2006
- ÖZÖN Nijat, Sinema ve Tv Terimleri Sözlüğü, TDK yayınları, Ankara 1981
- Sheldon RENAN, An Introduction to American Underground Film, Dutton And Co. Inc.,New York, 1967
- Sabri Kaliç, Deneysel Sinemanın Kısa Tarihi, Hil Yayınları İstanbul Aralık 1992

ÖZGEÇMİŞ

GÜLTEN AĞRITMIŞ

Yazar-şair, yönetmen, sanat yönetmeni, öğretim görevlisi, grafik-fotoğraf öğretmeni.

EĞİTİM

- Mey Film OKULU – Yönetmenlik Atölyesi
- DIGITAL FILM ACADEMY Sinema Okulu - Yönetmenlik
- IFSAK Kısa Film Yönetmenlik Atölyesi
- IFSAK Sinemayı Okumak Atölyeleri
- 3D Akademi: Animasyon ve Görsel Efekt Okulu - İstanbul
- Sinematek: Film Yapım ve Yönetmenlik - İstanbul
- Yüksek Lisans: Beykent Üniversitesi Sinema-Televizyon Bölümü
- Lisans: Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik Bölümü
- Doğu Akdeniz Üniversitesi Elektrik Mühendisliği Bölümünden kendi isteğiyle ayrılmıştır.

ÇEKTİĞİ KISA DENEYSEL FİMLER (Yönetmen ve Senaryo Gülten Ağırtmış)

Tasma (Coller) - 2014 00:05:00

1.Marmaris Uluslararası Film Festivali 2014 Gösterim

Tılsım (Charm) - 2014 00:05

1.Marmaris Uluslararası Film Festivali 2014 Gösterim

Çıplak (Naked) - 2014 00:02:30

1.Marmaris Uluslararası Film Festivali 2014 Gösterim

Estetize (Aestheticize) - 2014 00:02:09

Soğuk (Cold) - 2014 00:04:58

Entropi - 2012 00:14:12

10. İKFD Ulusal Kısa Film ve Öykü Yarışması, Kurmaca Dalı, Özel Ödül. 2012

Kemikli Kavramlar - 2011 00:01:24

Mesela - 2011 Kurmaca 00:00:58

Engele Engel - 2011 00:02:00

Engelsiz Film Festivali, Gösterim. 2011

Adım Adım - 2011 00:03:58

Dünya Göz Yarışması. 2011

Si La La La - 2011 00:02:05

Nokia Uluslararası Kısa Film Yarışması. 2011

MESLEKİ KATILIMLAR – ÖDÜLLER / KATILIMLAR

- 2014 deneme yarışması sonuçları BALIKESİR'DEN Ödül

Simit Çay Edebiyat Dergisi Deneme Yarışmasından "Esinti" isimli deneme yazısına
ÖZENDİRME ÖDÜLÜ

- 2013 Nâzım Hikmet 50. Yıl Şiir Mansiyon Ödülü (“Tak Tak” isimli şiiriyle)

- 2013 Kısa Film: Estet ze - Yönetmen ve Senaryo; Başarı Sertifikası; Film Yapım ve Yönetmenlik eğitimi bitirme projesi sertifikası almaya hak kazanmıştır. (08/07/2013)

Sinematek - Film

Okulu, Yönetmenlik, Senaryo, Kurgu, After Effects, HD SLR, Kısa Film, Belgesel,

Oyunculuk kursları, atölyeleri, eğitimleri.)

- 2012 İKFD 10. Kısa Film Festivali: Kurmaca Dalı, Özel Ödül. 2012 - Kısa Film / Short Film - Entropi, Yönetmen / Director
- 2011 Uluslararası Engelsiz Film Festivali: Kısa Film / Short Film: Engele Engel - Yönetmen / Director
- 2011 - 9. Ulusal Kısa Film Festivali En İyi Kısa Film Öykü Ödülü: “Biz Günü”
- 2010 Uluslararası 6. Kapadokya Şiir Yarışmasına Katılım
- 8. Ulusal Kısa Metraj Film Festivali: “Göç” Konulu Film Öyküsü Dalında “Cam Kaplumbağa” isimli eserle 3.’lük ödülü
- Uzun Metraj Senaryo Çalışmaları Yarışma Katılımları
- Fotoğraf Dalında İsveç Uluslararası Birincilik Ödülü
- Fotoğraf Dalında İsveç Uluslararası Üçüncülük Ödülü
- Karikatür Dalında İsveç Uluslararası Onur Ödülü
- Gönen Belediyesi Ömer Seyfettin Öykü Yarışması Özel Öykü Ödülü